

**การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบพิช่าเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน
ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ**

**The Administrative in PISA Model Development for Promotional Reading Skills of
Students in Chumchonwatsadad School**

ภาณุมาศ เกลยนาค

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA (2) ศึกษาคุณภาพของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA และ (3) ศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA การเก็บข้อมูลตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้อง สัมประสิทธิ์แอลฟา หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยใช้ จากสูตร Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks ที่ระดับความสำคัญ .05 ผลจากการศึกษาผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ปีการศึกษา 2553 - 2555 นวน 12 คน พบว่าเด็กที่มีปัญหาการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านสูงขึ้น ศึกษาได้จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการ PISA ปีการศึกษา 2553-2555 นั้น พบว่า หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การประเมิน, โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ

Abstract

The research were follow: (1) A study of the method of teaching and learning regarding reading skill. (2) The development of PISA method to enhance reading skill. The subjects were seven educational scholars and 30 school directors from the Primary Education Office Area. and (3) A study of satisfaction of PISA method to enhance reading skill of Chumchonwatsadad School students. The subjects were teachers and students from Chumchonwatsadad School, Nakornluang District, Ayutthaya, Thailand. The research instruments used to elicit the

data were Questionnaire and Group Discussion Manual. The data analysis was qualitatively and quantitatively performed by considering the descriptive data, means, standard deviation and t-test. The overall result indicates that of all learning and teaching methods pertaining to reading skill, there were 12 methods which were implemented and there were 22 methods which have not been implemented. The Pisa method used for reading improvement consists of Plan (P), Implement (I), Supervision (S), Assessment (A). After using the method in the school, the teachers' opinion towards the implementation is highly satisfying. The result of reading skill after using the method shows that students' reading skill was significantly improved ($P = 0.5$). Accordingly, teachers and students were satisfied with the methods of the learning and teaching.

Keywords: development of PISA model administrative, promotion reading skill

ความนำ

“ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่าง สันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลข่าวสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และ สร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของ บรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็น สมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และ สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป

การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษาค้นคว้าความรู้ของมนุษย์และมีความจำเป็น ในชีวิตประจำวันเป็นอันมาก เนื่องจากปัจจุบันความ เปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ วิทยาการและเทคโนโลยี ต่าง ๆ มีมาก การอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของ ผู้อ่านให้สูงขึ้น ช่วยรู้ข่าวสารข้อเท็จจริง ตลอดจน

ความเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ผู้อ่านสามารถใช้ ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 , หน้า 3) นอกจากนั้น การอ่านยังช่วยพัฒนาความคิด และยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น เพราะเมื่ออ่านมาก ย่อมรู้มาก เมื่อมีความรู้มากย่อมก่อให้เกิดสติปัญญาที่ แลคมคม ฉลาดปราดเปรื่อง และอ่านถึงขั้นเชี่ยวชาญ ในเรื่องที่สนใจ และคิดตามอ่านก็ได้ (สนธิ สัตโยภาส, 2545, หน้า 93-94) โดยเฉพาะนักเรียนในระดับ ประถมศึกษา นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านได้ดี มักจะเรียนวิชาอื่น ๆ ดีตามไปด้วย ถ้านักเรียนอ่าน หนังสือไม่ออกก็จะทำให้นักเรียนไม่ประสบ ความสำเร็จในการเรียนวิชาอื่น ฉะนั้นครูจะต้องสอน ให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านเพื่อจะได้นำทักษะการ อ่านไปใช้แสวงหาความรู้ในวิชาที่เรียนและนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน (ดาร์กา ดันครองจันทร์, 2545, หน้า 6-7)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัย จึง ทำการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จจากผล การทดสอบการอ่านการเขียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียนจำนวน 28 คน ผ่านเกณฑ์การอ่าน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 มีผลการ

ประเมิน NT กลุ่มสาระภาษาไทยเฉลี่ย 38.38ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับข้อมูลจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่รายงานว่ามามีเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านดังกล่าว และได้ศึกษาสาเหตุเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านพบว่า เด็กจำคำไม่ได้ จำนวน10 คนอ่านออกเสียงพยัญชนะผิดจำนวน 2 คน (โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ, 2553, หน้า 5)

ดังนั้นผู้วิจัยศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าการบริหารการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ PISA ขึ้นซึ่งกระบวนการบริหารการเรียนการสอนนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (P) การดำเนินงานตามแผน (I) การนิเทศ กำกับ ติดตาม (S) และการประเมินผล (A) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารการเรียนการสอนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาการอ่านได้ สอดคล้องกับทิสนา แจมมณี (2551, หน้า 474) ที่กล่าวว่า การสอนให้ได้ผลดีนั้นควรจะต้องเริ่มที่หลักการและจัดกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวิธีการสอน และเทคนิคการสอน ซึ่งมีอยู่หลากหลายเข้ามาช่วยให้กระบวนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสอดคล้องกับ อิงฟ้า ประยูรสุข (2551) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยเขตสาทร กรุงเทพมหานครสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต1 พบว่า ควรมีกระบวนการในการบริหารการเรียนการสอน ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมี

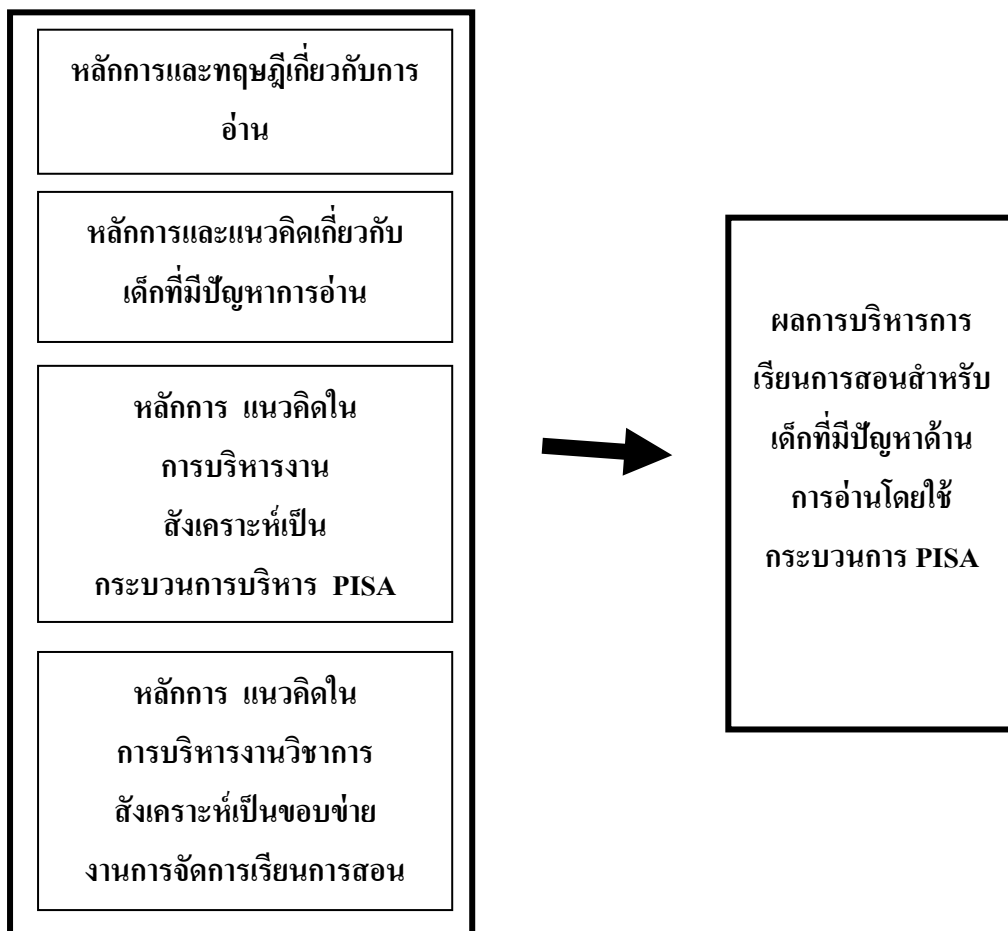
กระบวนการในการบริหารการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาเด็กที่มีปัญหาการอ่าน

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงนำการบริหารการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ PISAนี้มาใช้กับเด็กที่มีปัญหาการอ่านเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาการอ่านของเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่าน ศึกษาคุณภาพของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านและศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่าน จึงกำหนดเป็นการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการ PISA ของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯโดยใช้กระบวนการ PISA
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯโดยใช้กระบวนการ PISA
3. เพื่อศึกษาผลการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯโดยใช้กระบวนการ PISA

กรอบความคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการ PISA

กระบวนการ PISA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินตามแผน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล มีการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (P)
2. ขั้นการดำเนินงานตามแผน (I)
3. ขั้นการนิเทศ กำกับ ติดตามผล(S)
4. ขั้นประเมินผล(A)

การดำเนินการวิจัย

การศึกษารั้ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯโดยใช้กระบวนการ PISA (2) ศึกษาคุณภาพของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯโดยใช้กระบวนการ PISA และ (3) ศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เป็น 3 ตอน รายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

การศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้สอบถามครูโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ปีการศึกษา 2553 จำนวน 18 คน

2. จัดสนทนากลุ่มโดยครูและศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

การศึกษาคุณภาพของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ร่างและตรวจสอบร่างคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

โดยผู้วิจัยดำเนินการร่างคู่มือและจัดสนทนากลุ่มประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เพื่อตรวจสอบร่างคู่มือ

2. ตรวจสอบคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA โดยผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 30 ท่านและนำข้อมูลมาวิเคราะห์

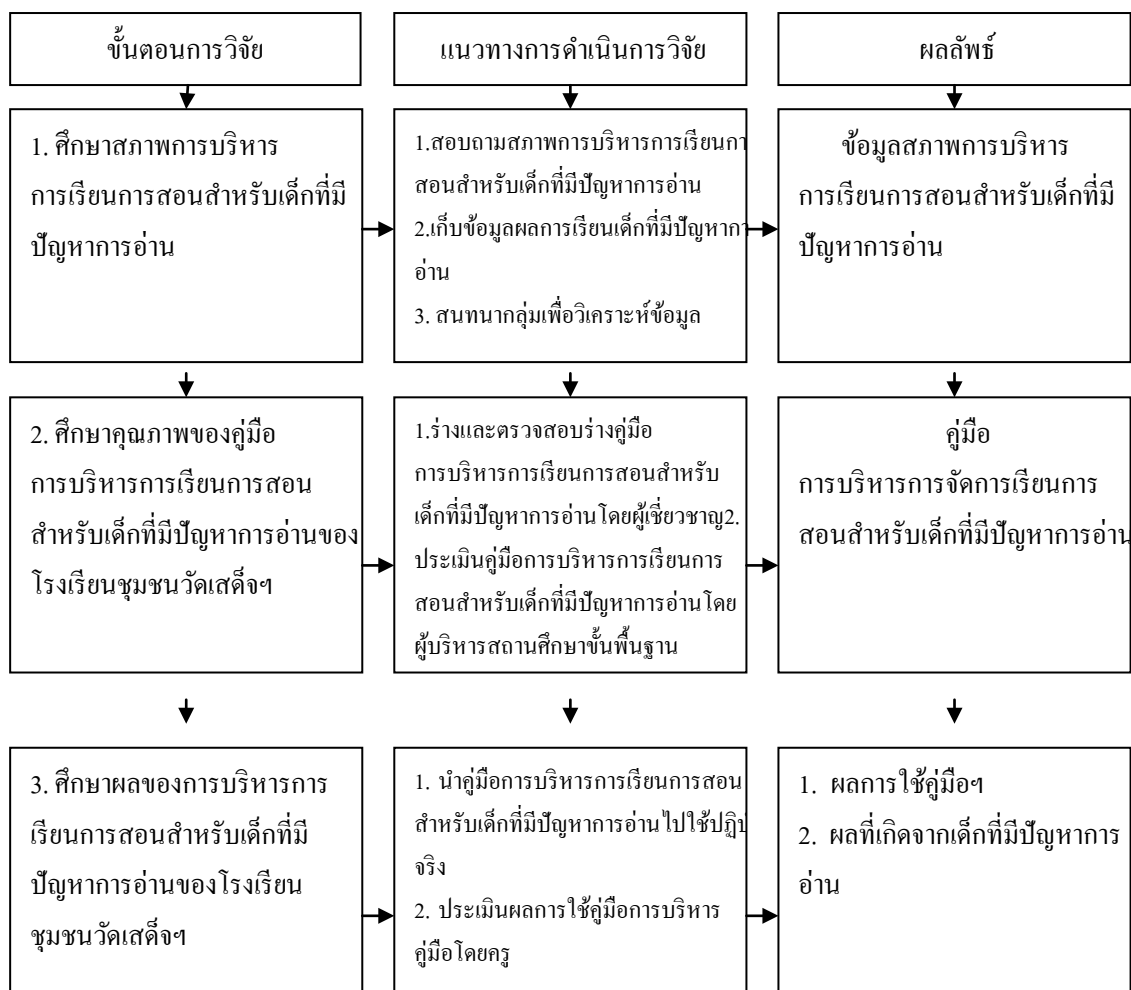
ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

การศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ผลการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA จากการสอบถามครูโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 18 คน

2. ผลการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครูในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เป็นเด็กที่มีปัญหาการอ่าน ในปีการศึกษา 2553 – 2555 จำนวน 12 คน

สามารถสรุปขั้นตอนการวิจัย ดังภาพ 2

ภาพ 2 ขั้นตอนการวิจัย

ประชากร

ครู โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ปีการศึกษา

2553 จำนวน 18 คน และนักเรียนของ

โรงเรียนชุมชน

วัดเสด็จฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- 6 ที่เป็นเด็กที่มีปัญหา

การอ่าน ในปีการศึกษา 2553 – 2555 จำนวน 12 คน

เลือกมาแบบเจาะจง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลผู้ประเมินได้นำข้อมูลตาม
สภาพจริงและข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์
โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ใช้ IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อ

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสภาพ
การบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการ
อ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ

1.2 ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา α หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 101) ดังนี้

2.2 ใช้ μ หาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามสภาพการบริหาร

2.3 ใช้ σ หาค่าการกระจายของข้อมูลของแบบสอบถามสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยใช้การเรียนจากแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน จากสูตร Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks ที่ระดับความสำคัญ .05 (นิภา ศรีโพธิ์, 2533, หน้า 92)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

จากการศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA จากการสอบถามความคิดเห็นของครูที่เป็นประชากรจำนวน 18 คน พบว่า ผลการดำเนินการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ปีการศึกษา 2553 รายการที่โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ดำเนินการจำนวน 12 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 35.29 และยังไม่ได้ดำเนินการจำนวน 22 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 64.71

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณภาพของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

จากการศึกษาคุณภาพของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA จากการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมประโยชน์ และความเป็นไปได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า คู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA มีเนื้อหาถูกต้อง ($\bar{x}=3.94$, $SD=0.57$) มีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.72$, $SD=0.56$) มีประโยชน์ ($\bar{x}=3.71$, $SD=0.57$) และมีความเป็นไปได้ ($\bar{x}=3.77$, $SD=0.60$) ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกรายการ

ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA จากการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ ปีการศึกษา 2553 - 2555 จำนวน 12 คน พบว่าเด็กที่มีปัญหาการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ศึกษาได้จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านโดยใช้กระบวนการ PISA ปีการศึกษา 2553-2555 นั้น พบว่า หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

สภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ปีการศึกษา 2553 พบว่า มีรายการที่ดำเนินงานและยังไม่ได้ดำเนินการซึ่งรายการที่ดำเนินการได้แก่ สถานศึกษานับสนับสนุนให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาความสามารถเด็กที่มีปัญหาการอ่านได้ทั่วถึงเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กยิ่งเด็กที่มีปัญหาการอ่านย่อมต้องมีผู้ให้การช่วยเหลือโดยเฉพาะครูอาจารย์และผู้ปกครองต้องร่วมกัน เพราะการอ่านเป็นกิจกรรมหลักในการเรียนรู้ในเนื้อหาและประสบการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับปราณี นามทอง (2548, หน้า 95) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยการเล่านิทานสำหรับเด็กอายุ 3-5 ขวบ โรงเรียนบ้านโคกประสิทธิ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าเด็กที่ได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยการเล่านิทานมีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงรักการอ่านมากขึ้นดังนั้นสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการอ่านโดยเล่านิทานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่วนรายการที่ยังไม่ดำเนินการทำให้สถานศึกษามีปัญหาในการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านดังนั้นสถานศึกษาควรศึกษาสภาพการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีโครงสร้างการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่าน

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณภาพของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

ด้านความถูกต้องของคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการ

อ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ จากการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นตรงกันว่าคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ มีความถูกต้อง เพื่อให้ได้คู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะความถูกต้องของคู่มือ จะทำให้คู่มือมีคุณภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์สอดคล้องกับ กฤษฎา กิตติ (2547, หน้า 176) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผลการศึกษาความถูกต้องของการประเมินมีความถูกต้องแสดงว่าการใช้รูปแบบของการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรจัดทำคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA ขึ้น

ด้านความเหมาะสมของคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ จากการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นตรงกันว่าคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ มีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่าน เพราะคู่มือการบริหารการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านมีกระบวนการครบได้แก่ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การนิเทศ ติดตามผลและการประเมินผล สอดคล้องกับ บุญส่ง เสาศิริ (2547) ได้ทำการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการอ่านพบว่า โรงเรียนดำเนินการจัดรูปแบบกิจกรรมการอ่านได้ตามความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและงบประมาณการวิจัยเพื่อพัฒนาการอ่านเป็นวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนการอ่านได้ ดังนั้นคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯจึงสมควรจัดทำให้เหมาะสมกับนักเรียน

ประโยชน์ของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯจากการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความเห็นตรงกันว่าคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านมีประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านเพราะการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กที่มีปัญหาการอ่านจะต้องได้รับประโยชน์เด็กมีการพัฒนาโดยสามารถอ่านหนังสือได้สอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 80) กล่าวว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับนักเรียนและบุคคลทั่วไปเป็นทักษะที่ต้องใช้พัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงสมควรจัดทำคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านเพื่อใช้ในการบริหารจัดการต่อไป

ความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯจากการศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความเห็นตรงกันว่ามีความเป็นไปได้ เพื่อนำคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯไปใช้การพัฒนาเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกเพราะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาหาความรู้สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ

(2553, หน้า 76) ได้กล่าวว่า การใช้หลักการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาร่วมกันคิดรวมกันวิเคราะห์และร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนแรกมาใช้ประกอบการพิจารณาการยอมรับซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีตามหลักการมีส่วนร่วมที่ ดังนั้นคู่มือการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯจะต้องมีความถูกต้องมีความเหมาะสมมีประโยชน์และความเป็นไปได้ในการที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกสามารถพัฒนาได้สามารถอ่านหนังสือออกได้และมีความสุขกับการได้อ่านหนังสือและรักที่จะเรียนรู้ ดังนั้นจึงสมควรมีต้องศึกษาความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารจัดการเรียน การสอนด้วย

ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการบริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่านของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ โดยใช้กระบวนการ PISA

1. ผลจากการบริหารจัดการ โดยสอบถามครูรายละเอียด ดังนี้

1.1 การวางแผน สถานศึกษาได้กำหนดนโยบายและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถเด็กที่มีปัญหาการอ่านไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับสุภาภรณ์ ยุคณธร (2547) ได้กล่าวว่า การศึกษากระบวนการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษากรณีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 7 คนเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการศึกษาโดยมีการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนา ขั้นนำเสนอ ขั้นจัดทำแผนพัฒนา ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามการใช้แผน

1.2 การดำเนินงานตามแผนด้านการดำเนินการ ผลการดำเนินงานสนองนโยบาย มาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับ นิธิชัย คำจันทร์ (2553, หน้า

65-66) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม
นิสัยการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเหล่าหลวงประชา
นุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การ
วิจัยปฏิบัติการ พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม
นิสัยการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเหล่าหลวงประชา
นุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กล
ยุทธ์ห้องสมุดเคลื่อนที่ (ยอคนักอ่าน) และยอคนักเล่า
นิทานนั้นเมื่อครบ 2 วนรอบแล้วทำให้การพัฒนา
ดำเนินงานส่งเสริมนิสัยการอ่านของนักเรียนบรรลุ
เป้าหมายโดยนักเรียนชอบอ่านและพัฒนาทางการอ่าน
ดีขึ้นดังนั้นการดำเนินงานตามแผนจึงทำให้สามารถ
พัฒนาได้ตรงเป้าหมายเด็กสามารถอ่านหนังสือได้และ
สนองนโยบาย มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

1.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม สถานศึกษา
เสริมสร้างขวัญกำลังใจ บุคลากรโดยการนิเทศให้
กำลังใจในการดำเนินงาน สอดคล้องกับ อุกฤษฏ์
บุษบงศ์ (2553) ได้กล่าวว่า การจัดการตามกระบวนการ
การสร้างขวัญและกำลังใจสามารถนำไปปรับใช้ในการ
พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ การมีส่วนร่วมและการสร้างขวัญ
กำลังใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่
ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนได้ อันจะส่งผลดีต่อ
งาน การปฏิบัติงานบริการทางด้านสาธารณสุข ต่อ
ประชาชน ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ดังนั้นการ
นิเทศ กำกับ ติดตาม สถานศึกษาเสริมสร้างขวัญ
กำลังใจ บุคลากร โดยการนิเทศให้กำลังใจในการ
ดำเนินงานเป็น ส่วนส่งเสริมกำลังใจในการทำงานเพื่อ
แก้ปัญหาเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกได้

1.4 การประเมินผลสรุปประจำชั้น/ครูที่
ปรึกษามีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา
เพื่อเปรียบเทียบ และวัดพัฒนาการของการบริหาร
จัดการเรียนการสอนเพราะการประเมินผลจะทำให้ได้
มีข้อมูลในการพัฒนา สอดคล้องกับ สุทธิวรรณ ตันติ
รจนาวงศ์ (2546, หน้า 159-160) ที่ได้กล่าวว่า
สถานศึกษาควรแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบ จัดทำบัญชี

พึงรับพึงจ่าย เพื่อดูถึงแหล่งที่มาของเงินที่ได้รับและ
สามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งรายงานผลการเงิน การ
ดำเนินงานและการบริหารจัดการดังนั้นการประเมินผล
จำเป็นที่จะต้องมีการรายงานผลการพัฒนาเพื่อเป็น
ข้อมูล

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

ด้านผลการอ่าน คณะกรรมการสถานศึกษา
ผู้บริหาร คณะครูและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผนโดย
ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน การ
นิเทศติดตามและการประเมิน ซึ่ง เด็กที่มีปัญหาการ
อ่านสามารถอ่านหนังสือได้ และการจัดทำคู่มือการ
บริหารการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาการอ่าน
เพื่อใช้แก้ปัญหาเด็กที่มีปัญหาการอ่าน เพื่อเด็กที่อ่าน
หนังสือไม่ออกจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำแต่ในขณะที่เด็ก
ที่อ่านได้จะทำให้มีให้ผลสัมฤทธิ์สูงมีความเข้าใจใน
เนื้อหาที่เรียน สอดคล้องกับ ชญาฉัตร
รัฐสมภย (2552, หน้า 95) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้าน
การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนพระบุ
บ้านหันราษฎร์ประสาธ อำเภอพระยืน จังหวัด
ขอนแก่น พบว่า การพัฒนาครูในด้านการจัดกิจกรรม
เพื่อส่งเสริมการอ่านโดยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการนิเทศกำกับติดตาม
ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ
สามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านได้ สอดคล้อง
กับการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้นักเรียนเป็น
ผู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ
เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจึงควรส่งเสริม
สนับสนุนให้นำกลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาครู
ในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน
อื่นต่อไปจากข้อมูลการอ่านสะท้อนให้เห็นว่าในการ
บริหาร โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในด้านการอ่านให้
ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีผู้บริหารที่เข้าใจ
ปัญหาและตั้งใจต่อการพัฒนาการอ่านอย่างจริงจังและ
ทุ่มเทโดยจะต้องเป็นผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพใช้ความรู้

ความสามารถความร่วมมือในการทำงานได้กับทุกภาคส่วนในการทำงานโดยการนำเทคนิควิธีทฤษฎีและหลักการต่างๆที่หลากหลายมาบูรณาการเพื่อปรับใช้กับการบริหารจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์บุคคล สถานที่ระยะเวลา งบประมาณวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยแวดล้อมจึงจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในที่สุดสอดคล้องกับประเวศวสี (2541, หน้า 56) ได้กล่าวว่าการปฏิบัติการกิจของโรงเรียนนอกจากจะจัดโครงสร้างขอบข่ายงานอย่างเหมาะสมบุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบอย่างสูงแล้วพฤติกรรมการบริหารนับว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากถ้ามีการบริหารและจัดการที่ดีงานก็จะบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพราะการบริหารและการจัดการที่ดีเป็นปัจจัยชี้ถึงความสำเร็จของการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนงานในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2. ผู้บริหารควรมีการวางแผน เช่น สถานศึกษามีเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการอ่านให้มีมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ในการพัฒนาผู้ที่มีปัญหาการอ่านในโรงเรียนผู้บริหารจะต้องช่วยการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการอ่านเป็นการส่งเสริมโครงการอย่างเป็นระบบทุกภาคการศึกษา

2. ในการพัฒนาการอ่านจะต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายการจัดกิจกรรมจะต้องฝึกบ่อย ๆ และซ้ำ ๆ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. โรงเรียนจะต้องพัฒนาผู้สอนให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจเพื่อสนองความแตกต่างของผู้เรียน

2. การส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านที่ดีจะต้องกระทำและศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2544). ระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณา คิดดี. (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาฉัตร รัฐสมถาย. (2552). การพัฒนาคู่มือด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนพระบุปผาหาราม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คารกา ดันครองจันทร์. (2545). ทำอย่างไรให้เด็กไทยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: วิชาการ.

- ทิตินา แจมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตินัย คำจันทร์. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเหล่าหลวงประชานุสรณ์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). *สถิติอนพารามตริก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ เอสพรีนติ้งเฮาส์.
- นิภาพรรณ ศรีพงษ์. (2548). *ทักษะการใช้ภาษา*. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานนครราชสีมา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย สายราม. (2552). *การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองทัพอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญส่ง เสาศิริ. (2547). *การประเมินโครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 กลุ่มวังหิน 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประเวศ วะสี. (2541). *การปฏิรูปการศึกษาจากเครื่องทางปัญญาสมองจากความหายนะ*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- ปราณี นามทอง. (2548). *การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยการเล่านิทาน สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ขวบ บ้านโคกประสิทธิ์กิ่งอำเภอมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จฯ. (2553). *รายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2552*. พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนฯ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สนิท สัตย์ยมภาส. (2545). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี.
- สุทธีวรรณตันติธนาวงศ์. (2546). *การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา: ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาภรณ์ ยุคณธร. (2547). *การศึกษากระบวนการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: ศึกษากรณี โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สุรพล พุฒคำ. (2546). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ชาญวิทย์เซ็นเตอร์.
- อิงฟ้า ประยูรสุข. (2551). *กระบวนการบริหารการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยเขตสาทรกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อุกฤษฏ์ บุญบงค์. (2553). *การจัดการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน อำเภอนองปรี จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

แต่สำหรับคนส่วนใหญ่ที่ต้องการคำอธิบายขยายความก็ได้ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ เพื่อเป็นการย้ำเตือนหลักการของพระศาสนา โดยสรุปอริยสัจสี่เป็นข้อสุดท้าย หรือ มรรคมมีงค์ ๘ ลงเหลือเพียง ๓ ในภาษาที่ฟังง่าย คือ ละเว้นความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ กล่าวง่าย ๆ คือ การประหมสอนงานต้องมีอย่างต่อเนื่อง และเลือกใช้วิธีการให้เหมาะกับกลุ่มคน

๒. เตือนให้ระลึกถึงเหตุแห่งการเข้มาร่วมงานกัน พระพุทธองค์ทรงกล่าวเตือนเรื่องการปฏิบัติธรรมเพื่อให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ไว้มากมาย และมีพระสูตรหนึ่งที่ทรงกล่าวไว้เป็นลำดับ ตั้งแต่ต้นที่การเป็นสมณะเป็นอย่างไร

ซึ่งทรงแจกแจงว่า ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ที่คนทั่วไปรู้จักว่าเป็นเท่านั้น แต่หมายถึงการประพฤติธรรมเพื่อความเป็นสมณะนั้นด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการบรรพชาเป็นไปโดยเปล่าประโยชน์ จากนั้นก็ทรงแสดงแจกแจงลำดับการปฏิบัติที่ยิ่ง ๆ ขึ้นไปจนกระทั่งผู้เป็นอริยะ และในที่สุดคือเป็นพระอรหันต์ พระพุทธโอวาทที่ทรงตักเตือนพุทธบริษัทเสมอตลอด

พระชนมชีพ คือ ไม่ให้ลดความเพียรในการปฏิบัติตนให้ถึงจุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้

๓. สร้างระบบเพื่ออบรมพนักงานใหม่ การกำหนดลำดับเรื่องที่พนักงานใหม่พึงรู้และปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิตการทำงานเป็นเรื่องสำคัญ ดังเช่นที่พระพุทธองค์ทรงกล่าวให้คำแนะนำไว้กับพระอานนท์ว่า คุณก่อน อานนท์ พวกพระภิกษุใหม่ บวชไม่นาน มาสู่ธรรมวินัยนี้ใหม่ๆ เธอทั้งหลายพึงให้สมาทานให้ตั้งมั่น ให้ประดิษฐานอยู่ในธรรมห้าประการ คือ

- เป็นผู้สำรวมในปาฏิโมกขสังวร สมาทานศึกษาให้อยู่ในสิกขาบททั้งหลาย
- เป็นผู้มือินทริยสังวร มีสติรักษาดน รักษาใจ
- เป็นผู้ไม่พุดมาก
- เป็นผู้ถือการอยู่ป่าเป็นวัตร หรือ อาศัยเสนาสนะอันสงัด
- เป็นผู้มืสัมมาทิฐิ

๔. การทดลองปฏิบัติ หมายถึงเวลาในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร เช่น ระยะเวลาทดลองงาน ซึ่งพระพุทธองค์ได้เคยตรัสต่อ อเจลกัสสปะ ว่า คุณก่อนกัสสปะ ผู้ใดเคยเป็นอัญญุเตริยธัมมิก หวังบรรพชา หวังอุปสมบทในพระธรรมวินัย ผู้นั้นต้องอยู่ปริวาส ๔ เดือน ต่อล่วง ๔ เดือน ภิกษุทั้งหลายเต็มใจแล้ว จึงให้บรรพชา ให้อุปสมบทเพื่อความเป็นภิกษุ

๕. การอบรมต่าง ๆ วิธีการอบรมที่ท่านผู้เขียนสังเคราะห์ได้จากพระไตรปิฎก เช่น การอบรมโดยตรงที่มักเริ่มต้นด้วยคำถามและทรงตอบโดยละเอียด เช่น คุณก่อนภิกษุทั้งหลาย ลัทธิของเดียรธัมมิก ๓ ที่เป็นหลักอภิกขา คืออะไร เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ก็มีการถือโอกาสอบรมสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญในเวลานั้นเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดโดยทรงให้ข้อเตือนใจกับภิกษุสาวกอื่น ๆ เช่น ตรัสว่า...ที่พระองค์คุณลิมาลทำบาปมามากมายก็เพราะขาดกัลยาณมิตร เมื่อได้กัลยาณมิตร ก็สามารถปฏิบัติธรรมจนบรรลุถึงพระอรหันต์ได้ และยังมีวิธีอื่น ๆ อีกได้แก่ การสอนผ่านการสนทนากับบุคคลอื่น และการตอบคำถามรายบุคคลหรือตอบคำถามในที่ประชุมเหล่านี้ล้วนมีตัวอย่างให้ศึกษาได้ทั้งสิ้น สำหรับหัวข้อเรื่องที่อบรมก็มีทั้งเรื่องที่เป็นทฤษฎี เรื่องรอบ ๆ ตัวเรื่องหน้าที่ และ

แม้แต่เรื่องบุคลิกภาพ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญในการสร้างความประทับใจเบื้องต้นต่อผู้อื่นด้วย ดังพระสูตรหนึ่งและอรรถกถาให้คำตอบไว้ว่า “บุคคลสองในสามเห็นรูปแล้วเลื่อมใสบุคคลสี่ในห้าได้ยินเสียงแล้วเลื่อมใส บุคคลเก้าในสิบเลื่อมใสเพราะความสมณะ บุคคลหนึ่งในแสนส่วนเลื่อมใสในธรรมด้วยธรรมนั้นเอง” จากความดังกล่าวผู้เขียนพิจารณาว่า... คนที่มีบุคลิกดี หน้าตาดี แต่งกายดี ย่อมได้เปรียบ เพราะสร้างความเลื่อมใสหรือสร้างความประทับใจให้กับคนหมู่มากได้ตั้งแต่แรกเห็น

โครงสร้างในการบริหารองค์กรในสมัยพุทธกาล เป็นโครงสร้างที่เรียบง่าย คือ พระพุทธเจ้าทรงเป็นองค์ประธานและเป็นผู้บริหารสูงสุด พระสารีบุตรเป็นพระธรรมเสนาบดี อัครสาวกเบื้องขวา ผู้มีความเป็นเลิศในด้านปัญญา พระโมคคัลลานะ เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย ผู้มีความเป็นเลิศด้านอิทธิฤทธิ์ พระอานนท์เป็นพุทธอุปัฏฐากหรือเลขานุการ ส่วนกลุ่มพระภิกษุสาวกก็แบ่งงานกันตามถนัด บางองค์มีหน้าที่ตามที่ได้รับอาสา เช่น พระทัฬหะมัลลบุตรเป็นผู้จัดเสนาสนะและจัดพระไปฉันในที่นิมนต์ เป็นต้น นอกจากนี้แล้วพระพุทธองค์ทรงแต่งตั้งพระอริยสาวกและสาวิกาจำนวนหนึ่งเป็นเอตทัคคะ คือ ความเป็นเลิศ จำแนกเป็นสี่กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- เป็นต้นแบบในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น พระมหากัสสปะ ผู้สรรเสริญคุณและรักษารูขุดควัตรเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ภิกษุ
- มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตน เช่น พระอนูรุธะ เป็นเลิศทางทิพยจักขุ พระสิวลีมีลาภมาก
- มีความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่ง อาจเป็นที่อ้างอิงของภิกษุอื่นๆในเรื่องนั้นๆ เช่น พระอุบาลีผู้ทรงจำพระวินัยเป็นเลิศ พระปุลณมณฺฑานีบุตรเป็นพระธรรมกถึก และพระอานนท์ เป็นผู้ทรงจำเรื่องราวต่างๆที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ได้
- การแบ่งจัดลำดับชั้นตามลำดับอาวุโส เช่น พระนวกะ (ตั้งแต่บวชจนถึง ๕ พรรษา) พระมัชฌิมะ (ตั้งแต่ ๕ พรรษาขึ้นไปจนถึง ๑๐ พรรษา) และพระเถระ (ตั้งแต่ ๑๐ พรรษาขึ้นไป) เป็นต้น

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ยังมีอีกมาก ทุกประเด็นมีความน่าสนใจต่อการศึกษาในความเป็นสุดยอดชีวิตโอของพระพุทธองค์ ซึ่งท่านผู้เขียนเชื่อมโยงกับกรณีศึกษาทางธุรกิจได้ทุกแง่มุม จุดประกายให้หันมาดูพุทธวิธีต่าง ๆ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงทำด้วยพระปัญญาคุณ พระมหากรุณาธิคุณ อันจะทำให้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยสติและความรอบคอบ

